

VÀO PHỦ CHÚA TRỊNH (TRÍCH THƯỢNG KINH KÍ SỰ)

1. Soạn câu 1 trang 9 SGK Ngữ Văn 11 tóm tắt

- Đoạn trích vào phủ chúa Trịnh ghi lại một cách khá tỉ mỉ quang cảnh trong phủ chúa :

- Rất nhiều lần cửa, năm sáu lần trướng gấm
- Canh giữ nghiêm ngặt
- Cảnh trí khác lạ: Cây cối um tùm, chim kêu ríu rít, danh hoa đua thắm...
- Trong phủ là những đại đồng, quyền bổng, gác tía, kiệu son, mâm vàng chén bạc.
- Nội cung thế tử có sập vàng, ghé rộng, nệm gấm, màn là...

=> Quang cảnh cực kỳ xa hoa, lộng lẫy.

Cung cách sinh hoạt đầy kiêu cách:

- Vào phủ phải có thánh chỉ, có lính chạy thét đường.

- Trong phủ có một guồng máy phục vụ đông đảo, người giữ cửa truyền báo rộn ràng, người có việc quan đi lại như mắc cửi.
- Trong cuộc tiếp kiến vị Đông cung thế tử, tất cả những lời lẽ nhắc đến chúa và thái tử đều phải hết sức cung kính, lễ độ.
- Chúa luôn phải có phi tần châu chực, tác giả cũng không được thấy mặt chúa, tất cả chỉ làm theo lệnh và thông qua quan Chánh đường.
- Thế tử ốm và lúc nào cũng có tới 7 - 8 thầy thuốc túc trực, có người hầu cận hai bên. Tuy mới chỉ được năm, sáu tuổi nhưng khi vào xem mạch lần khi ra, người thầy thuốc phải cúi lạy cung kính.

=> Đó là những nghi lễ, khuôn phép cho thấy sự cao sang, quyền quý đến tột cùng. Đồng thời cũng thấy được một cuộc sống xa hoa, hưởng lạc, sự lộng hành nơi phủ chúa.

- Thể hiện thái độ của tác giả đối với cuộc sống nơi phủ chúa: Tác giả tỏ ra thờ ơ, dửng dưng với cảnh giàu sang nơi phủ chúa. Đồng thời cũng kín đáo bộc lộ thái độ không đồng tình với cuộc sống quá đầy đủ, tiện nghi mà thiếu sinh khí.

2. Soạn câu 2 trang 9 SGK Ngữ Văn 11 tóm tắt

Đoạn trích có nhiều chi tiết nghệ thuật rất “đắt” thể hiện nổi bật nội giá trị hiện thực của tác phẩm:

- Chi tiết đối lập: thế tử - một đứa bé - ngồi chễm trệ trên sập vàng cho thầy thuốc – một cụ già - quỳ lạy. Để rồi “ngài” cười và ban cho một lời khen “rất trẻ con”: Ông này lạy khéo!
- Chi tiết tác giả đi vào nơi ở của thế tử để xem mạch: “Đột nhiên thấy ông ta (quan Chánh đường) mở một chỗ trong màn gấm rồi bước vào. Ở trong tối om, không thấy có cửa ngõ gì cả. Đi độ năm, sáu lần trướng gấm như vậy...” => Gọi nên một khung cảnh ngột ngạt bởi son vàng, sự tù đọng và nhức nhối.

=> Đọc đến chi tiết này chúng ta có thể hiểu nguyên nhân căn bệnh của thái tử Cán. Một đứa trẻ còn quá nhỏ nhưng lại bị kìm kẹp nơi thâm cung thiếu sinh khí tự nhiên để sống.

Ngoài ra, truyện còn nhiều chi tiết khác rất độc đáo, sắc sảo để giúp người đọc thấy được cuộc sống xa hoa nơi phủ chúa.

3. Soạn câu 3 trang 9 SGK Ngữ Văn 11 tóm tắt

Khi chuẩn đoán bệnh và kê đơn thuốc cho thế tử, người đọc thể nhận thấy thái độ, tâm trạng và những suy nghĩ sâu sắc của nhà văn.

- Ông muốn chữa bệnh cầm chừng cho thế tử nhưng lại thấy trái với y đức, phụ lòng của cha ông...
- Khi đã quyết định chữa bệnh cho thế tử, mặc dù ý kiến của ông trái với ý của nhiều người nhưng ông vẫn bảo vệ, giữ nguyên ý kiến.

=> Phẩm chất của người thầy thuốc:

- Tác giả là một người có kinh nghiệm, kiến thức sâu rộng.
- Là một người thầy thuốc giàu y đức, coi thường danh lợi, yêu thích nếp sống tự do, thanh đạm ở quê nhà.

4. Soạn câu 4 trang 9 SGK Ngữ Văn 11 tóm tắt

Đặc sắc trong bút pháp kí sự:

- Ghi chép chi tiết, chân thực, tỉ mỉ (chứng minh trong một số đoạn miêu tả khung cảnh và cung cách sinh hoạt nơi phủ chúa).
- Kể diễn biến sự việc khéo léo, lồi cuồn.
- Tả cảnh sinh động.

5. Soạn câu luyện tập trang 9 SGK Ngữ văn 11 tóm tắt

Có thể so sánh với Vũ trung tùy bút của Phạm Đình Hổ, người cùng thời với Lê Hữu Trác:

- Giống nhau:

Đều phản ánh hiện thực cuộc sống xa hoa trong phủ chúa Trịnh

- Khác nhau:

+ Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh – Phạm Đình Hổ

- Phản ánh sự nhũn nhẽ của quan lại đối với nhân dân.
- Các sự kiện được kể một cách tản mạn, ghép nối.
- Thể hiện thái độ phê phán gay gắt của tác giả đối với Chúa và quan lại.

+ Vào phủ chúa Trịnh – Lê Hữu Trác

- Ghi chép sự việc theo trình tự thời gian một cách tỉ mỉ và trung thực.
- Thể hiện thái độ phê phán một cách kín đáo.
- Thể hiện thái độ dửng dưng, coi thường vinh hóa phú quý và tấm lòng y đức của Lê Hữu Trác.